

zasledoval. On piše: „Nečem dalje preiskovati, ali je ta kamos še danes pri Mongolih navadna pijača: kumys, ali kakošna druga; mi hočemo le besedo: „med“ pretresevati“ itd. Vendar Priskos odločno pravi, da je kamos bil iz prosa in ječmena napravljen, tedaj ni mongolsko-hunski kumys, ktera pijača je bila iz zavretega kobiljega mleka (Thierry, Atilla str. 74. Tatišev, I, 130. opazk. 44).

Da Slovani niso samo pred Attilovim prihodom, temuč tudi za Attilo v Panonii stanovali, potrjuje druga beseda slovanska, ktero so Huni od Slovanov si izposodili. Jornandes popisavši pogrebščino Attilovo pravi, da so po pokopu imeli veliko pojedino, ktero so stravo imenovali: „postquam talibus lamentis est defletus Attila, — Stravam, quam appellant ipsi ingenti comessatione concelebrant“ (De rebus Get. c. 49.). Šafarik (Abkunft der Slaw. 131) piše o tej besedi: Strava der Wurzel (troviti, zehren), und der Bildung (troviti factit: traviti, mit der Präposition s: straviti subst. strava) nach ein echt slovenisches Wort, bedeutet noch heutzutage böhmisch und polnisch: Kost, Nahrung, Speise, slow. strova, Esswaaren, Gemüse. Celó v nemščino je prišla ta beseda, al gotovo ne od Hunov, temuč od Slovanov, ker v listini od leta 1090. najdemo: genus cibi, quod vulgo struva dicitur (Grimm „Rechtsaltherth.“) (Dal. prih.)

Zidajmo na skalo, ne pa na pesek!

Gotovo je djanje velikodušno in velike hvale vredno, kadar se kdo sam v smrt podá, zato, da druge reši. Nič manjše hvale vredni pa so domorodni možje, ki se nam v prvi vrsti za vero, domovino in vladarja borijo. Že modri Anokarses je učil, da največega spoštovanja so vredni možaki, ki se trudijo za domovino in jo jačijo sè svojo roko. Če vsak narod ceni take domoljube, kako da bi jih mi Slovenci ne? in kdo nam more očitati, ako nas srce boli, kadar slišimo kake rojake, kako radi na citre prečudnega današnjega liberalizma godejo, če tudi ta godba ni nikomur po volji, ali ko vidimo, da jim je najbolj bodeče trnje v petáh konkordat, najbolj „sveto“ djanje šolo ločiti od cerkve, najbolj grenák pelin slovenski jezik, najslajši méd nemških bčelic! Možje tacih misli navdani ne pomislijo, kako nevarna je taka bolezen, ako se širi med ljudstvo po mestih in kmetih, ker naposled prava kuga postane, ktera marsikteremu glavo tako zmeša, da mu nič spoštljivo, nič sveto ni, in bi poslednjič še morebiti celó to verjel, da hudiča ni družega kakor le — namalane! Saj nič novega ne pravim, ako rečem, da se je varovati treba pretiranih naukov kakor strupenega pajka, ker vsacemu je znan prigovor stari, da ena grintava ovca more okužiti deset zdravih, kajti ni vsak želodec tako močen, da bi mogel prekuhati vsako jedilo!

Res! prav nepotrebno je bilo to dandanes, da namesti družih potrebnih reči se ljudje begajo z rečmi, ki presegajo navadno prosto pamet. Naj takim liberalcem prav odkritosrečno rečem to: Pametni zida svojo hišo na skalo, nespametni na pesek; kadar voda pridere, mu hišo podere. Torej skrbite pred vsem za stanovitno podlago, in pomislite, kaj je bolj pravo, in predno kaj storite, kakošen konec bode to imelo. Vedite, da dneva ne gre pred večerom hvaliti. Ne bodite taki, kakor je bil oni Ribničan, ki je krave iskal, pa je djal: še v to dolino naj grem pogledat, saj vem, da je ni notri. Vrnite se od svoje polzke poti, na kateri ni blagra in blagostanja za ljudstvo, ampak gotova nesreča. Vtrdite rajši lepe ravne steze, to je, da bode pred vsem ravnopravnost vresničena vsem narodom, — da bodo preveliki griči davkov ponižani in predrugačeni, in vsaka

dolina naj bode v vsem sè pravico napolnjena, pa videli bote, da potem bode bolje na svetu. Dokler solnce narodne ravnopravnosti ne posije tudi pred tla slovenskega naroda, je vse drugo delovanje Vaše le zidanje na — pesek. Tak liberalizem se glasí pri nas po pravem imenu dozdej še zmiraj nemškutarija; tej pa ne verjamemo, da je nam resnična prijateljica, ker nam ne privošči, kar je naše. M. Illovar.

Slovansko slovstvo.

* *Rada jugoslavenske akademije* — tako se zove 1. knjiga, ki jo je izdala jugoslavenska akademija. Obsega to-le: Pravila jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Poslovni red jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Pravila narodnoga zemaljskoga muzeja u Zagrebu. Članovi jugosl. akademije znanosti i umjetnosti. Prva svečana sjednica: besjeda pokroviteljeva, besjeda predsjednikova, izvješće tajnikovo. — O selitbi i obsegu putovanja naših običnijih selica ptica. Od J. Torbara. Prinesci malakologiji hrvatskoj. Od S. Brusine. H in h u istoriji slavenskih jezika. Od Gj. Daničića. Prilozi za sbirku srbskih i bosanskih listina. Od dr. Franje Račkoga. Arkeologičke črtice. Od S. Ljubića. Zapisi iz nekoliko rukopisa. Od Gj. Daničića. Moskovska etnografička izložba. Od dr. P. Matkovića. Književne obznane: Spomenik narodnoga običajnoga prava iz XVI. vieka. Od dr. V. Bogišića. Istorija srpske književnosti. Napisao St. Novaković. Od V. Jagića. Bogomili, crkva bosanska i krstjani. Napisao dr. P. Petranović. Od dr. Fr. Račkoga. Pregled hrvatske poviesti. Nacrtao S. Ljubić. Od M. Mesića. Izvješće o dosadanjoj radnji opisivanja narodnijeh običaja pravnijeh. Od dr. V. Bogišića. Izvodi iz zapisnika jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. — Cena krasni knjigi z odličnim obsegom, tiskanim na 276 stranéh, je 1 gold. 25 kr.

* *Cvetje*. „Z veseljem dajemo na znanje — piše „Slov. Glasnik“ — da je našlo „Cvetje“ toliko podpore med slovensko mladino, da se more izdava spet pričeti. VI. šestke 1. snopič (cele zbirke 34. vezek) se že tiska v Blaznikovi tiskarnici in izide prve dni prihodnjega meseca. Obsegal bode začetek J. Jurčičevega izvirnega romana „Cvet in sad.“ Sosebno lepo podpora je našlo med ljubljanskimi dijaki (143 ist.), med celjskimi (70 ist.), med goriškimi (70 ist.), med mariborskimi (48 ist.), kakor tudi med goriškimi bogoslovci (30 ist.) in med ljubljanskimi (28 ist.). Upamo, da se tudi iz drugih krajev še kaj naročnikov oglasi.“

Ozir po svetu.

Godba ciganov srbskih.

Popisal sem bralcem „Novic“ vse posebnosti, ki se nahajajo v Srbii in sè zasluženó pohvalo omenil marsikak lep običaj, ki se je ohranil v bratinskem nam narodu srbskem.

Naj omenim še o godbi, ki sicer ni srbskemu narodu lastna, pa se vendar v Srbii pogostoma sliši in to je godba ciganov srbskih.

Po srbskih hostah je vse polno ciganov, posebno po hostah okoli Kragujevca. Da! tudi v samem Kragujevcu živi mnogo ciganov v lesenih šupah od kovaštva in godbe. Ob velikih praznikih, to je, o božiču in o veliki noči pridejo cigani iz vseh bližnjih host v Kragujevac, razdelé se tu v mnogo band, in banda za bando gré od kočé do kočé, po vsem mestu, pri vsaki je